

Nieuwe scheuten

EN VERDER

Vaccinrechtvaardigheid
Bloemen
Coöperaties in India

EN
NIEUW
MAGAZINE

**SANTO DOMINGO,
DOMINICAANSE
REPUBLIEK**

Eindelijk samen

8

14

KORTGEKNIPT

Marc Van Ranst over vaccinrecht

16

UIT DE KAST

Bloemen

19

START UP!

*Coöperaties
in India*

22

FOCUS

Een nieuw begin

**BENIN EN
BELGIË**

Kapper

20

DE LENTE!

Nieuw leven. Scheutjes die ontkiemen, klaar om te groeien. Een nieuw begin. Het inspireerde ons bij het schrijven van dit magazine. We delen wat nieuw is bij WSM graag met jou.

Recent startte Uzziel Twagilimana als adjunct-directeur bij onze organisatie. Hij verhuisde daarvoor van Benin naar België. Hoe hij die nieuwe start ervaart, deelt hij met ons. Nog nieuws: het netwerk voor het recht op sociale bescherming draagt voortaan de naam INSP!R. We doen uit de doeken waarom dit netwerk voor WSM zo belangrijk is en brengen verslag uit van een bijeenkomst van INSP!R-leden in Latijns-Amerika.

De coronabaro-meter staat op geel. Ook dat voelt als een nieuw begin. Toch blijven we waakzaam. Echt veilig zijn we immers pas als alle mensen, overal in de wereld, toegang krijgen tot een coronavaccin. Viroloog Marc Van Ranst voerde samen met ons actie en geeft z'n mening over vaccinrecht.

Associeer jij de lente ook met een nieuw kapsel? Wij vroegen aan kappers Rafiatou in Benin en Christ in België wat hen motiveert in hun job. Nog op het lijstje van dingen die ons aan de lente doen denken: bloemen. Maar de bloemenindustrie moet duurzamer. Collega Jaklien schreef er een stuk over.

In een gloednieuwe rubriek vertellen we over enthousiaste ondernemers, die, daarin bijgestaan door sociale bewegingen, een eigen zaak uit de grond stampen. We starten onze reis in India.

Het zijn onzekere tijden. De ene crisis lijkt nog maar net bedongen en de volgende kondigt zich alweer aan. WSM blijft haar internationale engagements trouw. Dat wij daarvoor op jou kunnen rekenen voelt aan als de lentezon. Bedankt, beste lezer, ook jij kiest voor een nieuw begin. Dankzij jouw keuze kunnen de initiatieven waarover wij in dit magazine schrijven, blijven ontkiemen.

Katrien Liebaut

INSP!R

Connected by **W&M**

DOSSIER

SOCIALE BESCHERMING VOOR IEDEREEN!

>>

Op het hoogtepunt van de coronacrisis waren er in België meer dan 1,2 miljoen tijdelijke werklozen. Stel je voor dat we geen systeem van sociale zekerheid zouden hebben.

Sociale bescherming is onmisbaar om armoede, ongelijkheid en uitsluiting op een structurele manier te beëindigen. Dat is onze overtuiging en die van 100 sociale bewegingen in de wereld. Samen, met elkaar verbonden in een sterk politiek netwerk, komen we op voor het recht op sociale bescherming. Op 3 februari vierden we een mijlpaal: het internationale netwerk draagt voortaan de naam INSP!R. Waarom dit zo belangrijk is, lees je hier.

TEKST / Katrien Liebaut

1. SOCIALE BESCHERMING IS EEN BASISRECHT

Ieder mens heeft recht op sociale bescherming, dat staat letterlijk in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Waar je ook woont of wat ook je job is, het is jouw

volste recht om verzorgd te worden wanneer je ziek bent, tijd te nemen om voor jouw pasgeboren kindje te zorgen, en op je oude dag te stoppen met werken, zonder dat je daardoor in armoede terechtkomt. Toch kan meer dan de helft van de wereldbevolking niet van dat recht genieten. In Afrika loopt het cijfer zelfs op tot 80 procent. Sociale bescherming biedt trouwens niet alleen voordelen voor de mens als individu, erin investeren rendeert ook op collectief niveau. Als een land haar bevolking uit de kwetsbaarheid kan loodsen door bestaanszekerheid en gezondheidszorg te verzekeren, zorgt dat ook voor een beter opgeleide bevolking en komt er ruimte om te werken aan een humane, klimaatneutrale economie.

2. WE ZIJN MET ELKAAR VERWEVEN

Je kan niet op een eiland met sociale bescherming leven. Goed werkende systemen staan permanent onder druk, moeten continu verdedigd worden en hebben hun grenzen. We hebben er baat bij als anderen opkomen voor sociale bescherming. Landen beconcurreren elkaar met lage arbeidskosten en lage sociale bijdragen om investeringen te lokken. Als overal sociale bescherming uitgebouwd wordt, valt niemand uit de boot en neemt de druk op bestaande sociale bescherming af.

Sociale bescherming biedt niet alleen voordelen voor de mens als individu, erin investeren rendeert ook op collectief niveau.

Niet overal zullen sociale bewegingen voldoende stappen kunnen zetten om sociale bescherming af te dwingen. Veel hangt af van het politiek regime en of er vrede heerst in het land of de regio, ... Soms is druk van buitenaf nodig.

>>

3. SAMEN KUNNEN WE MEER

Als sociale bewegingen de handen in elkaar slaan rond een gemeenschappelijk doel, kunnen ze grote veranderingen realiseren. Zo kwam onze Belgische sociale zekerheid tot stand: één van de meest geavanceerde systemen ter wereld en het resultaat van een strijd gevoerd door uiteenlopende sociale bewegingen, die samen voor één gemeenschappelijk doel opkwamen: een sociale bescherming voor jong en oud.

4. WE KUNNEN DRUK UITOEFENEN VAN BUITENAF

Niet overal zullen sociale bewegingen voldoende stappen kunnen zetten om sociale bescherming af te dwingen. Veel hangt af van het politiek regime en of er vrede heerst in het land of de regio, Soms is druk van buitenaf nodig. Internationale politieke instanties hebben de kracht om van buitenaf regels op te leggen. Het is belangrijk dat we als netwerk ook bij die instanties onze stem laten horen. De naam

INSPIR wordt meer en meer bekend bij de Wereldbank, de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), de West-Afrikaanse Monetaire en Economische Unie (UEMOA) en de Economische Commissie voor Latijns-Amerika en Caraïben (CEPAL), ... Werken aan die naambekendheid vergroot onze invloed.

5. WE LEREN VAN ELKAAR

Elkaar inspireren, leren van elkaar en elkaar sterker maken staan centraal binnen INSPIR. Door regelmatig ideeën uit te wisselen ontstaan nieuwe inzichten. Zo vinden Belgische leden inspiratie in de aanpak van Guatemalaanse organisaties, of Senegalese in de aanpak van sociale bewegingen uit de Dominicaanse Republiek.

6. DE SOM VAN DE DELEN IS MEER DAN HET GEHEEL

Sociale bewegingen vertolken ieders stem, ook die van minderheden. Precies omdat ze actief zijn in de verste uithoeken, kennen zij ook de noden van moeilijk bereikbare groepen. Het netwerk heeft de vaardigheid om die noden te vertalen in politieke eisen. Kleinere organisaties hebben niet altijd

een grote politieke invloed. Het netwerk maakt het voor hen mogelijk om te varen in het kielzog van grotere spelers, zoals vakbonden, mutualiteiten en andere grote bewegingen. Op basis van gedeelde expertise ontwikkelen ze samen campagnes voor politiek lobbywerk, die dan weer iedereen kan uitdragen: een wisselwerking met een meerwaarde voor iedereen.

Wanneer het netwerk in een bepaald land samenkomt en daarbij ministers en beleidsmakers betreft, is dat een duidelijk politiek signaal: wij zijn geen kleine garnaal, we zijn een sterke groep met een gedragen visie. Uitdaging voor de toekomst: we laten ons netwerk groeien, want hoe groter het netwerk, hoe luider we klinken.

7. POWERED BY WSM

WSM is lid van het netwerk, maar neemt extra verantwoordelijkheid als netwerk-coördinator. Dat we deel uitmaken van de Belgische christelijke arbeidersbeweging motiveert ons daartoe: we geloven in wat sociale strijd teweeg kan brengen, dat heeft het verleden ons geleerd.

8. SAMEN VOOR WETGEVING

Het INSPIR-netwerk wil overheden overtuigen om wetten te maken voor sociale bescherming. De door de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) goedgekeurde conventies vormen daarvoor de basis. Ook bij de totstandkoming van die conventies, zijn ACV, de WSM-partners en INSPIR nauw betrokken. In 2020 zette Peru IAO-conventie 189 rond huisarbeid om in nationale wetgeving. Het was het resultaat van een lang onderhandelingsproces, waarbij jongerenorganisatie JOC een belangrijke rol speelde. De IAO zelf stemde de conventie in 2011. Sindsdien zet JOC in Peru, geruggesteund door het INSPIR-netwerk, politieke druk. Met resultaat. De nieuwe wet gaat over het statuut, de rechten en de plichten van huishoudpersoneel, en een deel daarvan betreft hun sociale bescherming: wie als huishoudpersoneel aan de slag is, heeft nu ook recht op een ziekte-uitkering, moederschapsverlof en een pensioen.

Vandaag zet INSPIR in op IAO-conventie 190: een pakket aan regels tegen geweld op de werkvloer. Voor de uitwerking van een campagne neemt de Boliviaanse vrouwenorganisatie Gregoria Apaza het stuur in handen. Uitleggen wat een betere wetgeving rond geweld op de werkvloer kan betekenen en politici overtuigen om een Boliviaanse wet te adopteren is het doel. Ook de andere INSPIR-leden kunnen aan de slag met het campagnemateriaal van Gregoria Apaza. Samen willen ze de politieke druk op de Boliviaanse overheid verhogen.

9. WANT HET IS BETAALBAAR

Van de 129 lage- en middeninkomenslanden, zouden 71 landen zelf kunnen instaan voor de kosten van een basis sociale bescherming. 54 landen zouden baat hebben bij een éénmalige financiële injectie. Voor 13 landen zou de kost hoger liggen: een internationaal fonds voor sociale bescherming kan hiervoor een oplossing bieden.¹

Maar mondiale solidariteit zal niet baten wanneer systemen fout zitten.

Fiscale vlucht en corruptie moeten uitgeroeid worden. Middelen mogen niet wegstromen. Ook daar is een taak weggelegd voor het sociale middenveld: erop toezien dat iedereen, zowel overheden, bedrijven als werknemers hun verantwoordelijkheid nemen. De komende jaren wordt de financiering van sociale bescherming één van de werkhema's van INSPIR. Het ultieme doel? Dat zoveel mogelijk beleidsmakers tot de conclusie komen:

'Ja! Het is haalbaar. En Ja! Het is betaalbaar'.

¹ Volgens een studie van de Friedrich Ebert Stiftung

EINDELIJK SAMEN

Afgelopen november, na bijna twee jaar van strenge lockdowns en gezondheidsmaatregelen, gebeurde er iets wat al zeer lang geleden was. In Santo Domingo kwamen leden van het INSPIR-netwerk, WSM-partners, strategische partners uit Latijns-Amerika, Caraïben én België in het echt samen, voor een seminarie rond het recht op sociale bescherming. Een week lang debatteerden de aanwezigen over cruciale vragen. ‘Hoe kunnen we het recht op sociale bescherming waarmaken?’ ‘Hoe kunnen wij elkaar versterken?’ ‘En hoe zetten we ons straffe netwerk daarbij in?’ Het gevoel dat overheerste: vreugde! Om eindelijk terug samen te kunnen zijn zonder een computerscherm dat je van elkaar scheidt.

TEKST / Klaar Degroote, Marie Raida - FOTO / Audrey Claeys, WSM

- 4 dagen inspiratie
- 3 thematische zwaartepunten (sociale bescherming, milieu en gender)
- 44 deelnemers
- 18 organisaties aanwezig, waaronder WSM
- 4 nationale netwerken: INSPIR Peru, Dominicaanse Republiek, Bolivia en Guatemala
- 1 continentaal netwerk: INSPIR Latijns-Amerika en Caraïben
- 7 strategische partners op nationaal en continentaal niveau
- 8 landen vertegenwoordigd

Het vreugdevolle gevoel zindert na bij WSM-collega's Klaar Degroote en Marie Raida. Zij waren erbij en blikken terug.

HEFBOOM TEGEN ONGELIJKHEID

Dinsdag 16 november

‘We weten dat crisissen bestaande ongelijkheden versterken. Maar we weten ook dat armoede en ongelijkheid bij kwetsbare groepen afnemen, dankzij systemen van sociale bescherming. Het zijn de sociale bewegingen, die tijdens deze covid-crisis basisgezondheidsdiensten garandeerden. Dit middenveld heeft het potentieel om samenlevingen uit de huidige crisis te loodsen.’ Met deze krachtige vaststellingen geeft **Santiago Fischer, diensthoofd van de beleidsdienst bij WSM**, het startschot van wat een leerrijke ervaring belooft te worden.

Hoe sociale bewegingen die basisgezondheidsdiensten garanderen, leerden we gisteren ter plaatse. Mensenrechtenorganisatie MOSCTHA nam ons op sleeptouw en dompelde ons onder in de Dominicaans-Haitiaanse situatie.

MOSCTHA komt op voor de rechten van Haitianen in de Dominicaanse Republiek. Velen van hen leven er al generaties, maar kunnen door steeds veranderende wetgeving niet over de nodige verblijfsvergunning of identiteitsdocumenten beschikken. Zonder die documenten krijgen zij geen toegang tot onderwijs, openbare

gezondheidszorg of werk. Het maakt hen kwetsbaar, dwingt hen te leven in geïsoleerde gemeenschappen en zorgt voor een algemeen gevoel van wantrouwen. MOSCTHA staat mensen bij die hun documenten kwijtraakten; organiseert professionele vormingen; en met mobiele klinieken verleent de organisatie gratis basisgezondheidszorg. De sensibiliseringscampagnes van de overheid over het coronavirus en de beschermingsmaatregelen bereiken deze groep mensen nauwelijks. MOSCTHA neemt daarom deze taak van de overheid over. Vrijwilligers verdelen beschermingsmateriaal en promoten de voordelen van een coronavaccin. Op het moment van ons bezoek werden de inwoners van de sloppenwijk uitgenodigd zich voor het eerst te laten vaccineren.

Maar we mogen niet enkel kijken naar de successen van de partnerorganisaties. Ook neoliberale tendensen moeten aan bod komen. Het is belangrijk er inzicht in te krijgen, om het tij te kunnen keren. Zo wordt gezondheid overal in de wereld meer en meer als commerciële handelswaar gezien. Gezondheidsstelsels zijn nog te vaak restanten van een koloniaal verleden, ze houden bestaande ongelijkheden in stand. Hoe we dat kunnen veranderen via acties, allianties, politieke druk, gedeelde campagnes en beleidswerk zullen we de volgende dagen uitgebreid met elkaar bespreken.

WE HEBBEN MAAR EEN PLANEET

Woensdag 17 november

‘Het is de taak van sociale bewegingen en vakbonden om te streven naar een rechtvaardige ecologische transitie als antwoord op de huidige klimaatcrisis’ verklaart **Valter Bittencourt van CSA** (Latijns-Amerikaanse Vakverbond) tijdens een workshop over de relatie tussen waardig werk, sociale bescherming en milieu. ‘Werken aan een koolstofarme economie is niet genoeg, ook in sociaal en milieuopzicht moet onze economie duurzaam worden. Waardig werken en leven staan daarin centraal.’ De gesprekken tijdens dit seminarie bevestigen een intuïtie die ook in onze gelederen sterk aanwezig is: milieu en arbeid zijn geen tegengestelden. Voor de Boliviaanse vrouwenvereniging Gregoria Apaza gaan arbeid en milieu alvast samen. In hun centrum voor sociale en solidaire economie kunnen startende ondernemers terecht voor opleidingen. Van marketing, over boekhouding, tot technische vormingen: bij Gregoria Apaza krijg je de nodige bagage mee om een succesvolle zaak op te richten. Na de opleiding kan je een beroep doen op een startkapitaal voor je eigen zaak. Sleutelvoorwaarden voor de financiële injectie: het project moet duurzaam, circulair én sociaal zijn. De aanpak van Gregoria Apaza leidt tot vernieuwende initiatieven, zoals de recent opgestarte onderneming waar vrouwen hippe draagtassen maken van zeilen, vlaggen en gebruikte reclamebanners.

'Ecologie zonder klassenstrijd is gewoon tuinieren.'

Chico Mendes
Braziliaans vakbondsman en milieuactivist

'We stellen vast dat waar gezondheidszorg georganiseerd is, niet iedereen dezelfde toegang heeft. Dat heeft vaak te maken met gender, klasse of etnische afkomst. Tegelijk zijn systemen van sociale bescherming een instrument om die ongelijkheid aan te pakken en om te vormen.'

Gonzalo Basile
directeur FLASCO (Latijns-Amerikaanse Faculteit voor Sociale Wetenschappen)

'We moeten onze krachten bundelen, want wij zijn onzichtbaar in het kapitalistisch systeem.'

Juana Mercedes
coördinator CONAMUCA,
over vrouwen op het platteland

Voor arbeidersorganisatie MTC in Guatemala, waren de confrontatie met bodemverontreiniging als gevolg van ontminning en opdrogende waterbronnen als gevolg van de klimaatverandering bepalend om van ecologie een zwaartepunt te maken. 'We willen het huis dat wij met z'n allen delen beschermen. We hebben maar één aarde,' verklaart **Justo Jimenez**. MTC organiseert daarom onder meer cursussen over het gebruik van geneeskrachtige planten en inheemse zaden of over afval sorteren en recycleren. Daarnaast zet MTC grootschalige bewustmakingscampagnes op, waaronder een kunstfestival over milieurechten. MTC steunt ondernemingen die in harmonie zijn met Moeder Natuur en organiseert uitwisselingen met andere milieuorganisaties.

De woorden van Justo grijpen ons aan: 'De keuze is geheel aan ons. Kiezen wij voor een wereldwijde samenleving en zorgen we samen voor de aarde en voor elkaar? Of zetten we onze eigen vernietiging en die van de diversiteit van het leven op het spel?'

DON'T PANIC, ORGANISE

Donderdag 18 november

INSP!R kiest vastberaden voor die 'wereldwijde samenleving' waarover Justo Jimenez het heeft. Versnipperd staan we immers zwakker. Verenigd klinken onze eisen aan overheden en economische spelers luider. Het INSP!R-netwerk staat met de beide voeten in de samenleving: jongeren-, vrouwen-, ouderenverenigingen en

organisaties die instaan voor de belangen van arbeiders maken er deel van uit. Het zijn één voor één groepen die een groot deel van de bevolking vertegenwoordigen. Samen hebben we de kracht om onze samenleving te transformeren. Samen staan we sterk.

In juni 2019 keurde de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) verdrag 190 goed. Dit verdrag bevat een pakket aan maatregelen voor het uitbannen van geweld en intimidatie in de wereld van het werk. Geen moment te vroeg, want geweld op vrouwen is één van die ongelijkheden die versterkt werden tijdens de crisis. Ervoor zorgen dat dit verdrag in zo veel mogelijk landen omgezet wordt in wetgeving is waar het INSP!R-netwerk de komende jaren de schouders onder zal zetten.

Halverwege het seminarie krijgen we de kans om deel te nemen aan een politiek forum. En de deelnemers zijn niet de minste: we zien vertegenwoordigers van het Openbaar Ministerie, van het Ministerie voor Vrouwen en van het Ministerie van Werk. De complexiteit van het thema krijgt tijdens het forum ruim aandacht. Geweld op vrouwen in de stad uit zich immers op een andere manier dan geweld op vrouwen in rurale gebieden. Bovendien gaat geweld op de werkvloer niet enkel over fysiek geweld, maar ook over de loonkloof, het glazen plafond of een ongelijke toegang tot gezondheidszorg. Een samenleving zonder geweld is niet iets waar enkel vrouwen baat bij hebben.

Zien dat alle deelnemers het hierover roerend eens zijn, werkt aanstekelijk. 'Als sociale bewegingen dragen wij een belangrijke verantwoordelijkheid,

wij moeten onze overheden overtuigen om conventie 190 om te zetten in wetgeving. En daarvoor moeten we onze krachten bundelen,' klinkt het in de slotbepaling.

Want de krachten bundelen heeft effect, dat bewijst de sociale strijd in Peru. Op 31 januari '22 keurde het Peruviaanse congres conventie 190 goed. Het land zal, als eerste in Latijns-Amerika, de inhoud van het verdrag omzetten in nationale wetgeving. Het is een overwinning na een lang proces, waarbij INSP!R Perú in naam van vele Peruviaanse sociale bewegingen een belangrijke rol speelde.

WE ZIJN NIET ALLEEN

Vrijdag 19 november

'Hier in Santo Domingo zijn we niet slechts met vijftig. Er zijn er veel meer van ons. Dit is de kracht van sociale bewegingen. Wij zijn allen de stem van anderen, wij vertegenwoordigen andere mensen. Er zijn er dus geen vijftig van ons. Er zijn er duizenden van ons'. Met deze woorden sluit **Thierry Manhaeghe, coördinator continentendienst bij WSM**, het seminarie af. Ook wij keren met een sterk gevoel van verbondenheid naar huis. We staan niet alleen! En samen maken we verandering waar.

#MakeChangeHappen

Marie en Klaar

STA OP TEGEN RACISME

ZONDAG 20 MAART: ACTIES IN TAL VAN STEDEN

Racisme en discriminaties verdelen onze samenleving. Ze ondergraven de solidariteit waarmee we samen voor rechtvaardigheid opkomen. Rechtvaardigheid die we enkel kunnen waar- maken als we er met velen, en samen, voor opkomen. Vanuit deze sociale en inclusieve visie op antiracisme, vereni- gen burgers, vakbonden en vele sociale bewegingen zich in het platform 2103.

Met één doel voor ogen: samen veran- dering afdwingen. Racisme en disci- minatie op de werkvloer, in scholen en wijken aanpakken; overheden aanspo- ren racisme en discriminaties actief op te sporen én er ook maatregelen tegen te nemen. Op zondag 20 maart vonden acties plaats in tal van steden om dit te ondersteunen.

Meer op www.platform2103.be
WSM is lid van het platform 2103.

BRUGGE STEEKT NEK UIT VOOR VACCINRECHTVAARDIGHEID

Alle inspanningen van internationale solidariteit ten spijt, zijn de vaccins niet voor alle landen toegankelijk (zie opinie Marc Van Ranst hiernaast).

Maar we zijn in onze gemeente of stad pas beschermd, als iedereen in de wereld beschermd is. Het is dan ook onbegrijpelijk dat Europa – en België – blijven dwarsliggen om landen de mogelijkheid te geven in hun eigen productie te voorzien. Om

een hogere productie van vaccins en geneesmiddelen tegen Covid-19 mogelijk te maken, is het (tijdelijk) opheffen van de patenten een eerste belangrijke stap.

Brugge roept als eerste stad in ons land haar burgers actief op om die eis mee te onderschrijven in het Europees Burgerinitiatief No profit on pandemic. Welke steden en gemeen- ten volgen dit voorbeeld?

Doe mee en teken het Europees Bur- gerinitiatief No profit on pandemic op www.noprofitonpandemic.eu/nl.

- ✓ Voor tijdelijke opheffing van paten- ten op vaccins en geneesmiddelen tegen Covid-19
- ✓ Voor het delen van kennis en tech- nologie
- ✓ Voor transparantie
- ✓ Geen winst op de pandemie!

WSM NEPAL EXPRESS: ‘IK WIL TERUUUUG’

Ellen Desloovere en Dieter Vandeputte – schoonzus en schoonbroer – namen deel aan de eerste editie van de WSM Nepal Express. Twee jaar later zijn zij er nog altijd niet over uitgepraat.

Ellen: ‘Nepal heeft mijn hart gestolen. Ik wil teruuuug! Als je mij één tip vraagt, dan zeg ik zonder twijfel: spreek het aanbod je aan? Doé het gewoon.’

Dieter: ‘Het was een heel bijzondere ervaring. De sportieve en creatieve uitdagingen, het verblijf in het gastgezin, de buitengewone omgeving... Alles heeft eraan bijgedragen. Ik ben heel dankbaar dat ik de kans heb gegrepen.’

De reis is één zaak, maar hoe begin je eraan om 2.000 euro in te zamelen?

Ellen: ‘Dat ging eigenlijk vrij vlot. Zoek binnen je eigen mogelijkheden naar sterktes, werk samen met groepen en organisaties die jou willen helpen.’

Dieter: ‘We hadden veel ideeën, uiteindelijk konden we rekenen op een boeiende samenwerking met ICOS, de mondiale raad van Ingelmunster en daarnaast organiseerden wij zelf een workoutmarathon.’

stuur eens een kaartje via WSM!

Gepersonaliseerde wenskaarten samenstellen, drukken én verzenden kan gemakkelijk via ons wenskaartenplatform. Bepaal zelf hoe je kaartje eruit zal zien en voeg wensen en adressen toe. Het kwalitatieve drukwerk en de verzending per post vertrouwen wij toe aan onze partner Genscom.

Eén kaartje kost 3 euro. Per kaart die jij verstuurt gaat gemiddeld 1 euro naar WSM. Hartelijk dank!
www.wsm.be/nl/wenskaarten

WSM NEPAL EXPRESS TWEDE EDITIE

- 3-16 april 2023
- Max. 16 deelnemers
- Richtprijs 2.300 euro PP
- Elke deelnemer zamelt bovendien minstens 2.000 euro in als steun voor GEFONT en NTUC, waarmee WSM in Nepal samenwerkt.
- Sportieve en creatieve uitdagingen – in duo of in groep.
- Een goede gezondheid en enige conditie zijn vereist.

Meer weten?

- Info en inschrijven: klaar.degroote@wsm.be
- Facebook – WSM Nepal Express

DE VISIE VAN PROFESSOR EN VIROLOOG MARC VAN RANST

WE HEBBEN MEER MONDIALE VERANTWOORDELIJKHEID NODIG

FOTO / James Arthur

Professor en viroloog Marc Van Ranst hielp op 17 januari een oefenbrandje blussen tijdens een brandweeroe- fening in de Gentse zeehaven. Niet omdat hij een carrièreswitch ambieert, maar om aan te tonen dat je moet blussen overal waar de brand woedt, niet op één plaats. Hij vergelijkt daarbij het blussen van een brand met het blussen van de pandemie. De actie was een samenwerking van ACV en WSM.

‘Een brand met verschillende haarden kan je niet blus- sen door te focussen op één haard. Je moet de verschil- lende haarden tegelijk blussen. En dat is hetzelfde voor het coronavirus dat over de hele wereld blijft woeden. Ik was meteen voor deze symbolische actie te vinden, omdat de boodschap zo duidelijk is: een pandemie blussen gaat moeilijk als er nog een reservoir overblijft. Er moet overal in de wereld gevaccineerd worden, niet alleen in westerse landen. Dan pas zijn we beschermd.’

Hier hebben we een succesvolle vaccinatiecampagne achter de rug. Van de hele wereldbevolking is nu ongeveer 60 procent gevaccineerd met min- stens één dosis. Wij denken na over een vierde prik. Maar vooral in lage-in- komenslanden is de situatie nog erbarmelijk. Daar is gemiddeld slechts 10 procent van de bevolking gevaccineerd, in Centraal-Afrika nog minder. Op die manier blijft het coronavirus circuleren en kunnen er nieuwe varianten ontstaan. Daar moeten we zo snel mogelijk een inhaalbeweging maken, want anders blijven er varianten opdoemen.

België draagt al een steentje bij: er worden vaccins gestuurd naar de We- reldgezondheidsorganisatie en die worden dan via verschillende organisa- ties verdeeld over de andere landen. Maar het kan beter. We hebben meer mondiale verantwoordelijkheid nodig. Het is niet eenvoudig om beleidsma- kers daarvan te overtuigen, want politici worden afgerekend op hoe zij de pandemie in eigen land aanpakken. Ze hebben weinig interesse in hoe de pandemie verloopt in andere landen. Dat is een probleem.

De zaken moeten in een stroomversnelling komen. We kunnen vaccinfir- ma's hier aansporen om hun partners in andere landen te helpen. Of we kunnen de lokale productie van patentvrije vaccins aanmoedigen. Het mag allemaal wat sneller en op grotere schaal. België kan dit niet alleen oplossen, maar Europa kan een sleutelrol spelen.’

UIT DE KAST

In deze rubriek snuisteren we in de kast. We gaan op zoek naar alledaagse of minder alledaagse dingen en hun herkomst.

BLOEMEN

Bloemen zijn krachtige symbolen. Mensen over heel de wereld gebruiken ze om belangrijke levensgebeurtenissen, overgangsrituelen en festivals te markeren. Geen bruiloft zonder bruidsboeket. Geen Valentijn of Moederdag zonder een bos rozen. Ook begrafenissen zijn zonder bloemen niet compleet. Achter deze bloemenpracht schuilen helaas vaak grote milieukosten en menselijk leed.

TEKST/ Jaklien Broekx - FOTO/ Annie Spratt

Bronnen: www.wsm.be

B(L)OOMING BUSINESS

Met een jaarlijkse waarde tussen de 55 en 100 miljard Amerikaanse dollars, is de snijbloemenindustrie big business. De grootste producent van snijbloemen ter wereld is Colombia. Andere topproducenten zijn Ecuador, Sri Lanka en Kenia, samen leveren zij een derde van alle in de EU verkochte rozen. China is een opkomende producent en ook buurland Nederland is een grote exporteur.

MILIEU - IMPACT

Veel bloemen worden gekweekt in enorme kwekerijen en kassen, soms op grote hoogte. Snijbloemen zijn dorstig. Dat draagt bij aan een hoog waterverbruik en verontreinigende afvloeiing van chemicaliën. Door koeling en langeafstandsvervoer in vliegtuigen komen grote koolstofemissies vrij -voor het beste resultaat moet een bloem immers in drie tot vijf dagen van veld naar vaas.

Valentijnsbloemen uit Colombia die naar Amerikaanse luchthavens worden gevlogen, zijn gemiddeld goed voor zo'n 360.000 ton CO₂, zo berekende de International Council on Clean Transportation. Even in perspectief: dat zijn ongeveer 78.000 auto's die een jaar lang hebben gereden.

Nederland is een van 's werelds grootste exporteurs van snijbloemen, maar ook onze noorderburen tellen de meeste bloemen in verwarmde of gekoelde kassen. Dichter bij de markt, dat wel, maar toch mét een ecologische voetafdruk.

ZONDER DOORNEN

De sleutel tot echte verandering zijn wetten die bedrijven verplichten om aan ketenzorg te doen. Zowel op Belgisch als Europees niveau zit er hieromtrent wetgeving in de pijplijn. Hier is wel politieke moed voor nodig. Maar WSM, die samen met het ACV al jaren op deze nagel klopt, is hoopvol. Zoals de Europese Raad stelt, zijn crisissen zoals de huidige pandemie een test voor de mensenrechten en milieunormen. Die rechten en normen respecteren zal centraal staan in een duurzaam herstel van onze economie. **Zodat elke roos zonder doornen zal zijn.**

MENSELIJK LEED

De bloemenindustrie schaadt niet alleen de planeet, ze treft ook de mensen. De arbeid op bloemenplantages is zwaar en vooral vrouwen ondervinden problemen door hun job. Een werkdag op een bloemenplantage kan oplopen tot 16 uur. Dat maakt het moeilijk voor vrouwen - die in vele landen het grootste deel van de beroepsbevolking uitmaken - om zwangerschapsverlof te krijgen en kinderopvang te vinden. In Kenia vormen vrouwen 60 tot 70 procent van de beroepsbevolking. Bloemen zijn er na thee het grootste exportproduct. Ook in Colombia is de bloemenproductie de grootste werkgever van vrouwen op het platteland.

'Sinds de jaren 1990 zijn de arbeidsomstandigheden enigszins verbeterd, vooral door het gebruik van certificeringen', zegt Jill Timms (PhD), medeoprichter van het duurzame snijbloemenproject aan de Universiteit van Coventry (VK). Toch worden veel werknemers in landen met een laag inkomen nog steeds onderbetaald en blijft chemische veiligheid een probleem. Ondanks de tekortkomingen van de industrie, merkt Timms op dat het ook kansen creëert voor handel en banen, vooral in verarmde regio's.

Vragen staat vrij

Beslissen welke bloemen kan ingewikkeld zijn. Het opgeven van snijbloemen kan je ecologische voetafdruk verkleinen, maar het kopen ervan ondersteunt jobs lokaal en wereldwijd. Geen enkele koper kan de impact van de bloemenindustrie omkeren, maar consumenten kunnen wel communiceren met producenten en leveranciers en vragen naar ethisch geproduceerde, duurzame bloemen. Fairtrade bloemen die strenge arbeids- en milieunormen garanderen, bestaan.

Conclusie: bespaar zeker niet op je uitingen van liefde en blijf het vooral zeggen met een bloemetje. Maar ga op zoek naar Fairtrade en ecologisch. Deze vier vragen kan je bij je volgende aankoop stellen.

- Hoe ver hebben deze bloemen gereisd?
- Zijn ze ethisch en duurzaam geproduceerd?
- Wie heeft er baat bij mijn aankoop?
- Kan mijn boeket in minder (plastic) worden verpakt?

De beste optie is wellicht je eigen bloemen laten groeien. Geen tuin ter beschikking? Vlaanderen telt tal van zelfpluktuinen en meer dan 1.500 adressen waar biobloemen te koop zijn. Via de handige kaart op www.biomijnnatuur.be vind je vast een adres in jouw buurt.

UZZIEL TWAGILIMANA

“

IK ZIE MEZELF
EERST EN VOORAL
ALS EEN
WERELDBURGER

‘Mijn kindertijd en jeugd bracht ik door in Rwanda. Tot aan de genocide in 1994, toen moest ik mijn land ontvluchten. Ik werkte in verschillende Afrikaanse landen voor verschillende organisaties. De voorbije twintig jaar werkte ik in Benin, voor WSM. De liefde die ik voel voor mijn Afrikaanse roots, dreef me om een beter begrip te krijgen van de complexiteit van de wereld.

Ik maakte de evolutie binnen WSM uit de eerste hand mee: hoe we van een samenwerking met van elkaar losstaande organisaties evolueerden naar die sociale beweging, die ook de politiek wil beïnvloeden door te netwerken.

De rijkdom van het WSM-partnernetwerk is dat het organisaties samenbrengt en tegelijk hun diversiteit waardeert. Vakbonden, gezondheidsfondsen, sociale economie-organisaties, vrouwen- en jongerenbewegingen ... Samen worden ze sterker. Op een bepaald ogenblik besloten we om gezondheidsfondsen en sociale-economieorganisaties met elkaar in contact te brengen. Wat volgde was een vernieuwende samenwerking in de regio West-Afrika. Je kan zelfs zeggen dat die synergie een eerste stap vormde in de totstandbrenging van het huidige netwerk INSP!R.

In West-Afrika wordt INSP!R goed erkend. Ik ben er trots op te zien dat het netwerk blijft groeien, en dat er ook organisaties aansluiten die niet aan WSM verbonden zijn. Hun politiek lobbywerk zorgde voor grote veranderingen. Zoals in Guinee, daar is vandaag een nationaal beleid voor sociale bescherming en een wet op de onderlinge ziektekostenverzekering.

Wat mij verbaast in België, is de plaats die de jeugd hier in de sociale bewegingen durft in te nemen. Jongeren nemen meer verantwoordelijkheid. In Afrika zijn de meeste leiders aan het eind van hun carrière ... Ik moet leren een ander soort dialoog te voeren dan met de jongeren thuis.

De bijdrage die ik hoop te kunnen leveren? Dat de mensen binnen deze beweging ook iets kunnen leren van collega's uit de diaspora. Daarnaast hoop ik te kunnen blijven groeien zonder mijn identiteit te verliezen.’

Uzziel Twagilimana is sinds kort adjunct-directeur bij WSM. Voor deze job verhuisde hij vanuit Cotonou naar Brussel.

TEKST / Jennifer Van Driessche – FOTO / Guy Puttemans

Heel wat mensen in het WSM-netwerk zijn vastberaden ondernemers. Ze zijn continu in de weer om hun vaardigheden te verbeteren, hun zaak te laten bloeien en hun inkomen op te krikken. Vaak komen zij terecht bij een sociale beweging. Die beschikken over een uitgebreid vormingsaanbod, bieden kleine leningen aan of geven advies over administratie. Het begeleiden van startende ondernemers is iets wat de voorbije jaren groeide binnen de WSM-werking. De focus ligt daarbij altijd bij samen, duurzaam, sociaal, ecologisch en toekomstgericht. In deze nieuwe rubriek zetten we ondernemers én de sociale bewegingen waaraan zij zich verbinden in de kijker. India is onze eerste bestemming.

TEKST / Nancy Govaerts - FOTO / NDWM

HET ABC VAN NDWM: ARBEIDSRECHTEN,
BEMIDDELING, COÖPERATIE

De Indiase beweging voor huispersoneel NDWM, in 1985 opgericht door zuster Jeanne Devos, telt vandaag meer dan twee miljoen leden en is bijna overal in India actief. Eerst als beweging, nu ook als vakbond, verdedigt NDWM de rechten van huishoudhulpen, meestal vrouwen, soms nog kinderen. NDWM zorgt ervoor dat huishoudhulp een volwaardige job wordt, geregeld in wetgeving en contracten. Sinds enkele jaren brengt de organisatie haar leden samen in coöperaties.¹ Coöperaties vind je overal in de wereld. Ze bestaan in alle sectoren, maten en soorten. Er is een gemeenschappelijke basis: mensen verenigen zich om in gemeenschappelijke behoeften te voorzien. Ze starten een onderneming waar ze zelf eigenaar van zijn en die ze democratisch beheren. Winst staat ten dienste van de leden.

In India start NDWM in acht deelstaten coöperaties op van telkens 250 tot 500 huishoudhulpen, vaak alleenstaande en kortgeschoolde gezinshoofden. Ze leren er over de voordelen van samenwerken en het functioneren van coöperaties. Ze volgen vormingen over koken, ouderenzorg en zorg voor kinderen, leren er zelf poetsproducten maken of kledij herstellen. Onderhandelstechnieken zijn essentieel tijdens de opleidingen. Goed getraind staan ze sterker wanneer ze met hun werkgevers discussiëren over hun loon- en arbeidsvoorwaarden. De vrouwen leren sparen en zetten een bedrag opzij op de rekening van de coöperatie. Ze kunnen er ook terecht voor een startkapitaal voor een eigen zaak waarmee ze hun inkomen opkrikken. De coöperatie functioneert tegelijk als arbeidsbemiddelaar: ze slaat een brug tussen de gezinnen en families die hulp nodig hebben in het huishouden én de leden voor wiens rechten ze opkomt.

¹ Sinds juni 2019 kunnen ze hiervoor rekenen op de financiële steun van Familiehulp.

KAPPERIAAN

TEKST / Nancy Govaerts - FOTO'S / Christ Maenhout en WSM

BELGIË - CHRIST

Christ heeft een bloeiende kapperszaak in Landegem. Hij ontdekte zijn talent eerder toevallig. Hij had altijd een voorliefde voor wagens en bakker leek hem ook wel wat. Nu 27 jaar later maakt hij nog steeds mensen mooi en gelukkig met hun nieuwe coupe.

Zijn talent bracht hem zelfs tot op het podium van The Royal Albert Hall in London. Maar op één op zijn lijst met mooiste carrièremomenten, staat zijn reis naar Zuid-Afrika. Hij gaf er les aan jongeren in een kwetsbare situatie. Dat ene wat teruggetrokken meisje, dat hem verbaasde met haar kunstige knippen, zal hij niet snel vergeten. Ondanks haar talent, ontbrak het haar aan durf om verder aan haar weg te timmeren. Want kapper zijn is meer dan kunnen knippen. Christ treedt in België op als jury voor de eindproef van jonge kappers. De laatste lichtingen zijn duidelijk gemarkeerd door de pandemie, die hen niet toeliet op levende modellen te oefenen. Ook recente regelgeving speelt de sector parten. Door de versoepeling van de vestigingswet kan iedereen een zaak openen, ook zonder diploma. Dat vreet aan de kwaliteit van de opleiding. Een cursus goed beheer boeit leerlingen niet meer. Zich minder bewust van eerlijke prijszetting wordt oneerlijke concurrentie in de hand gewerkt. Minder regulering zal de sector nog meer verzwakken, vreest Christ.

België telt 22.000 kapperszaken. 4.500 zijn werkgever, de rest werkt als zelfstandige. Het is vooral in die hoek dat de klappen vallen. Maar ook de werkgevers zien de kwaliteit bij nieuwe kappers achteruitgaan. Christ combineert zijn werk met zijn engagement. Hij is actief binnen Febelhair, de federatie van kappers, waar hij verantwoordelijke is voor opleiding en vorming. Hij hoopt kappers te inspireren, hier in België en elders in de wereld. Ondanks de vele uitdagingen is het een mooi beroep dat nodig blijft in deze gedigitaliseerde en gerobotiseerde wereld.

BENIN - RAFIATOU

Rafiatou is trots op haar kapperszaak 'Godwin' die ze in maart 2021 opende in Cotonou, Benin. In de getuigenis die onze collega's in Benin optekenden, geeft ze ook het nummer waarop je haar kan bereiken. Dus als je in de buurt bent? Het is duidelijk dat de opleiding die ze volgde in het vormingscentrum van kappersvakbond SYNAPROCEB, haar niet alleen kniptechnieken bijbracht, ook marketing maakt deel uit van het pakket.

Toen ze veel te vroeg de schoolbanken moest verlaten omdat haar ouders het zich niet langer konden veroorloven, vertelde een vriendin van haar moeder haar over de opleiding. Ze schreef zich in voor het driejarenprogramma. Dames en herenkapsels, maar ook ondernemerschap en beheer van een eigen zaak, hygiëne op de werkplek, aandacht voor het milieu en cursussen Engels, behoren tot het lessenspakket. Rafiatou is getalenteerd en studeerde niet alleen af met een door de staat erkend diploma, de vakbond gaf haar ook een startkapitaal voor haar zaak.

Haar loon fluctueert, maar gemiddeld verdient ze voldoende om haar huur en lening te betalen én kan ze zelfs nog wat sparen om haar zaak uit te breiden. Ze wil aan de slag als schoonheidsverzorgster en kan daarvoor recent ook rekenen op twee stagiaires. Rafiatou heeft zich haar lidmaatschap bij de vakbond niet betrouwd. Ze kreeg kansen die ze met beide handen greep en kijkt hoopvol naar de toekomst.

De centrale ACV-Bie en de federatie van werkgevers Febelhair investeren middelen uit het sectorfonds van de kappers en schoonheidsspecialisten in twee centra voor kappersopleidingen in Afrika. SYNAPROCEB is partnerorganisatie van WSM in Benin en CEFOTRAR in Rwanda.

EEN NIEUW BEGIN

De Griekse wijsgeer Plato zei: ‘Het begin is het belangrijkste deel van het werk’. Dat klopt misschien niet helemaal, vaak komt het er vooral op aan om door te zetten. Feit is dat elk begin moeilijk is, kansen moet krijgen om te groeien en moet gekoesterd worden. Nu het lente is, hebben we extra oog voor ontluikend leven, jonge scheutjes, nieuwe initiatieven. In beeld: van letterlijk nieuw leven tot samen voor een krachtig nieuw begin gaan.

// **1. Bangladesh:** rozenoogst, samen voor een wet op verplichte ketenzorg, leefbare lonen en gezonde werkomstandigheden in de bloemenindustrie. // **2. Togo:** vrouwen aangesloten bij de coöperatie. // **3. Togo:** in landen met toegang tot solidaire systemen van sociale bescherming, is meer ruimte voor degelijk onderwijs // **4. Senegal,** Dakar: de leden van INSP!R komen samen // **5. Senegal,** Thiès: coöperatie van meubelmakers, 73 jongeren volgen een vorming bij jongerenorganisatie AJE // **6. Bangladesh:** ouderenorganisatie OKRA over partnerschap met gezondheidsorganisatie GK: ‘GK overtuigde ons dat een internationale conventie een belangrijk middel is om met meer kansen op succes ouderenrechten af te dwingen. // **7. Nepal:** een nieuw leven. Vakbond GEFONT komt op voor moederschapsverlof voor alle Nepalese werkers. // **8. Cambodja:** 8 maartactie. neen tegen gender gerelateerd geweld. // **9. Dominicaanse Republiek:** overal in Latijns-Amerika zetten sociale bewegingen herbebossingsinitiatieven op. // **10. India,** Chennai: boeklancering: ‘Toegang tot sociale bescherming voor informele werkers in India’.

ZIN IN EEN SPORTIEVE UITDAGING?

**Sluit je aan bij team WSM
en neem op 29 mei 2022 deel
aan de 20 km door Brussel.**

Samen zetten we ons in tegen de
uitbuiting van migrantenarbeiders
in Qatar. Zij bouwen aan de
infrastructuur voor het WK voetbal
van dit najaar.

Minstens 6.500 mensen
lieten daarbij het leven.

Doe mee en zamel veertig euro
in voor GEFONT.

Deze vakbond komt op
voor de rechten van Nepalese
migrantarbeiders in Qatar.
Want voetbal mag geen
mensenlevens kosten.

DOE JE MEE?

Deelnemen kost 25 euro.
Info & inschrijven: <https://acties.wsm.be>